

Stanovisko Českého národopisné společnosti ke kauze PhDr. Jiří Langer, CSc., vs. Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Na základě oslovení řestným členem ČNS PhDr. Jiřím Langrem, CSc., ze dne 10. srpna 2009, v němž vnesl některé odborné výhrady k realizaci dostavby Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a k péči o jedinečné památky lidového stavitelství Těšínska deponované v uvedeném muzeu, a v souladu se Stanovami ČNS (čl. 4, odstavce f, k a pšedevším odstavec l) zadal Hlavní výbor ČNS na podzim roku 2009 zpracování odborných expertiz dvěma nezávislým odborníkům z oblasti muzeí v přírodě a památkové péči.

Po analýze jednak zpracovaných posudků, jednak vyjádření dalších dotčených institucí (Ministerstvo kultury ČR, Národní památkový ústav v Praze, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm) všechny materiály jsou zveřejněny na webu ČNS: <http://www.narodopisnaspolcnost.cz/kauza.php>) dospěl HV ČNS k těmto závěrům:

- a) pšestože nadšené a další dotčené orgány neshledaly v postupu Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm zásadní pochybení, obě posuzovatelky upozornily na některé nesrovnalosti, které se shodují s názorem PhDr. Jiřího Langra, CSc.; na základě zahité praxe, která byla v minulosti běžná napšší budování areálu Valašské doliny, lze proto soudit, že pšpadná pochybení bylo možné identifikovat interními i externími kontrolními mechanismy a napšklad na základě oponentury scénáře a historicko-etnografické i stavební dokumentace dvojicí nezávislých oponentů, jejichž stanovisko má projednat Volecká rada Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm (tento postup byl také deklarován v aktivitách souvisejících s jednotlivými dílčími akcemi projektu), nalezené nedostatky by tak bylo možné v průběhu realizace operativně odstranit;
- b) ČNS coby vrcholná profesní organizace české etnologie nemůže pšmo zasahovat do odborné řinnosti Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, nemá ani řádné kontrolní i dozorní pravomoci;
- c) pozice ČNS v této kauze spořívá spíše ve zprostředkovatelské roli mezi oběma stranami, nabídnutí prostoru pro odbornou diskuzi, která by byla věnována problematice terminologie muzeí v přírodě konceptům uplatňovaným pšší budování této specifické formy muzejní prezentace, ČNS mimo jiné nabízí k tomuto účelu publikační prostor na stránkách svého periodika Národopisný věstník a ročník 2011;
- d) vzhledem k tomu, že se v potřebě intenzivní diskuze shodují všechny zainteresované strany, je ČNS pšpravna realizovat tuto diskuzi v rámci pravidelných setkání a seminářů Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení pšší České národopisné společnosti;
- e) pokud by se prokázala údajná likvidace originálních demontovaných roubených objektů z Těšínska, považovala by to ČNS za nenahraditelnou ztrátu jedinečných dokladů materiálního kulturního dědictví na teritoriu Západních Karpat. V tomto pšpadě apeluje ČNS na dotčené orgány, aby tento podnět důkladně prošetřily a v souladu se svými stanovami (čl. 4, odstavec l) řádá zainteresované instituce o poskytnutí informací k této záležitosti.

V Praze 2. února 2011

Za Hlavní výbor ČNS PhDr. Daniel Drápala, Ph.D., pšedseda